Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (dziesiąta izba w składzie powiększonym)

z dnia 20 stycznia 2021 r.*

Unia gospodarcza i walutowa – Unia bankowa – Jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych (SRM) – Jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRF) – Ustalanie składek ex ante za lata 2015 i 2018 – Oddalenie żądania ponownego obliczenia i zwrotu składek – Skarga o stwierdzenie nieważności – Akt podlegający zaskarżeniu – Dopuszczalność – Instytucja, której zezwolenie na prowadzenie działalności cofnięto – Artykuł 70 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 806/2014 – Pojęcie „zmiany statusu" – Artykuł 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/63

W sprawie T-758/18

ABLV Bank AS, z siedzibą w Rydze (Łotwa), który reprezentował adwokat O. Behrends,

strona skarżąca,

przeciwko

Jednolitej Radzie ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB), którą reprezentowali J. Kerlin i P. Messina, w charakterze pełnomocników, których wspierali adwokaci B. Meyring, S. Schelo, T. Klupsch i S. Ianc,

strona pozwana,

popieranej przez

Komisję Europejską, którą reprezentowali D. Triantafyllou, A. Nijenhuis i A. Steiblytė, w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mającej za przedmiot oparte na art. 263 TFUE żądanie stwierdzenia nieważności pisma SRB z dnia 17 października 2018 r., w którym SRB oddaliło żądanie skarżącej zmierzające, po pierwsze, do uzyskania ponownego obliczenia składki ex ante za rok 2018 i zwrotu nadpłaty oraz, po drugie, do uzyskania zwrotu części składki ex ante za rok 2015 w związku z cofnięciem przez Europejski Bank Centralny (EBC) jej zezwolenia na prowadzenie działalności,

SĄD (dziesiąta izba w składzie powiększonym),

w składzie: S. Papasavvas, prezes, A. Kornezov, E. Buttigieg, K. Kowalik-Bańczyk i G. Hesse (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: P. Cullen, administrator,

* Język postępowania: angielski.

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 lipca 2020 r.,

wydaje następujący

Wyrok

I. Okoliczności powstania sporu

1 Skarżąca, ABLV Bank AS, była łotewską instytucją kredytową posiadającą do dnia 11 lipca 2018 r. zezwolenie na prowadzenie działalności; w tym dniu zostało ono cofnięte przez Europejski Bank Centralny (EBC) (zob. pkt 11 poniżej). Do tego dnia była ona „podmiotem istotnym" i podlegała z tego tytułu nadzorowi EBC w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM).

2 Zgodnie z art. 103 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/UE oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2014, L 173, s. 190), Republika Łotewska zapewnia, aby od instytucji, które uzyskały na jej terytorium zezwolenie na prowadzenie działalności, były pobierane składki.

3 W grudniu 2015 r. skarżącej doręczono w związku z tym decyzję Finanšu un kapitāla tirgus komisija (komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych, Łotwa) o poborze składki, w której poinformowano ją o kwocie należnej z tytułu składki ex ante za rok 2015. Kwota ta wynosiła 1 338 112,40 EUR.

4 Ową składkę, którą skarżąca zapłaciła, przekazano następnie zgodnie z umową międzyrządową o przekazywaniu i uwspólnianiu składek na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRF), zawartą w Brukseli w dniu 21 maja 2014 r. (zwaną dalej „umową międzyrządową"), na rzecz SRF.

5 W dniu 13 lutego 2018 r. United States Department of the Treasury (departament skarbu Stanów Zjednoczonych, Stany Zjednoczone Ameryki), za pośrednictwem Financial Crimes Enforcement Network (FinCEN, sieci zwalczania przestępczości finansowej), ogłosił projekt środka, zgodnie z którym skarżąca miała zostać uznana za instytucję, w odniesieniu do której istnieje poważne ryzyko, że bierze ona udział w praniu pieniędzy, w rozumieniu sekcji 311 Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act (USA PATRIOT Act) (ustawy o zjednoczeniu i wzmocnieniu Ameryki poprzez zapewnienie odpowiednich narzędzi do wykrywania i zwalczania terroryzmu). W następstwie tego komunikatu skarżąca utraciła możliwość dokonywania płatności w dolarach amerykańskich i odnotowała wzrost liczby przypadków wycofywania depozytów.

6 Ponadto EBC zobowiązał komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych do zastosowania moratorium w celu zapewnienia skarżącej czasu na ustabilizowanie jej sytuacji.

7 W dniu 23 lutego 2018 r. EBC stwierdził, że należy uznać, iż skarżąca znajduje się na progu upadłości lub jest nią zagrożona w rozumieniu art. 18 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 z dnia 15 lipca 2014 r. ustanawiającego jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 (Dz.U. 2014, L 225, s. 1). Tego samego dnia Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji

i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) stwierdziła w decyzji SRB/EES/2018/09, że podjęcie wobec skarżącej działań z zakresu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie jest konieczne w interesie publicznym.

8 W dniu 26 lutego 2018 r. akcjonariusze skarżącej wszczęli postępowanie umożliwiające tej ostatniej doprowadzenie jej likwidacji do końca i przedstawili komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych wniosek o przyjęcie planu jej dobrowolnej likwidacji.

9 Decyzją SRB/ES/SRF/2018/03 z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie obliczenia składek ex ante za rok 2018 SRB zatwierdziło składki ex ante za rok 2018.

10 Pismem z dnia 27 kwietnia 2018 r. komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych poinformowała skarżącą, że SRB przyjęło decyzję w sprawie składek ex ante za rok 2018, i wskazała skarżącej kwotę do zapłaty. Kwota składki ex ante należnej od skarżącej za rok 2018 wynosiła 1 850 285,83 EUR. Skarżąca uiściła tę kwotę w dniu 3 lipca 2018 r.

11 W dniu 11 lipca 2018 r. EBC przyjął decyzję o cofnięciu zezwolenia udzielonego skarżącej na prowadzenie działalności w następstwie propozycji komisji ds. rynków finansowych i kapitałowych.

12 Pismem z dnia 17 września 2018 r. skarżąca zażądała od SRB zwrotu części składki zapłaconej za rok 2015, ponownego obliczenia składki ex ante należnej za rok 2018 oraz zwrotu nadpłaty z tytułu składek ex ante.

13 Pismem z dnia 17 października 2018 r. (zwanym dalej „zaskarżoną decyzją") SRB udzieliło skarżącej odpowiedzi. W piśmie tym SRB najpierw podsumowało żądanie skarżącej w odniesieniu do, po pierwsze, składki ex ante za rok 2018 i, po drugie, składki ex ante za rok 2015. Następnie, jeśli chodzi o składkę ex ante za rok 2018, SRB – przywołując treść art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/63 z dnia 21 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę 2014/59 w odniesieniu do składek ex ante wnoszonych na rzecz mechanizmów finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (Dz.U. 2015, L 11, s. 44) – uznało, że żaden z przepisów tych dwóch rozporządzeń nie przewiduje ponownego obliczenia ani zwrotu, których zażądała skarżąca. SRB wskazało, że wbrew temu, co twierdzi skarżąca w uzasadnieniu swojego żądania, cofnięcie przez EBC zezwolenia na prowadzenie działalności udzielonego instytucji kredytowej stanowi zmianę statusu w rozumieniu art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. W związku z tym SRB uznało, że decyzja EBC z dnia 11 lipca 2018 r. dotycząca skarżącej nie ma wpływu na roczną składkę należną od tej ostatniej za rok 2018 ani nie nakłada na SRB obowiązku dokonania ponownego obliczenia lub zwrotu części rozpatrywanej składki. Wreszcie, jeśli chodzi o składki ex ante za rok 2015, SRB wyjaśniło, że składki pobrane przez państwa członkowskie przekazano na rzecz SRF zgodnie z art. 3 ust. 3 umowy międzyrządowej. Stwierdziło ono, że podmiotom, które zapłaciły składki ex ante za rok 2015 i których zezwolenie na prowadzenie działalności następnie cofnięto, nie przysługuje prawo do zwrotu owych składek ex ante, podobnie jak nie przysługuje im prawo do zwrotu jakiejkolwiek innej należycie zapłaconej składki ex ante stosownie do art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014. Zważywszy na te okoliczności, SRB uznało, że nie może dokonać ponownego obliczenia składki ex ante skarżącej za rok 2018 ani zwrócić jej pozostałej części składki ex ante wpłaconej za rok 2015 z tego względu, że EBC cofnął jej zezwolenie na prowadzenie działalności.

II. Przebieg postępowania i żądania stron

14 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 21 grudnia 2018 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

15 Postanowieniem prezesa ósmej izby Sądu z dnia 30 kwietnia 2019 r. Komisję Europejską dopuszczono do udziału w sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania SRB.

16 Ze względu na zmianę składu Sądu postanowieniem z dnia 21 października 2019 r. prezes Sądu przydzielił sprawę nowemu sędziemu sprawozdawcy, należącemu do dziesiątej izby.

17 W drodze środka organizacji postępowania z dnia 11 maja 2020 r. Sąd wezwał strony do udzielenia odpowiedzi na kilka pytań.

18 Komisja i SRB w pismach z dni, odpowiednio, 4 i 12 czerwca 2020 r. udzieliły odpowiedzi na zadane pytania.

19 Pismem z dnia 12 czerwca 2020 r. skarżąca również udzieliła odpowiedzi na pytanie zadane jej przez Sąd. Pismem z dnia 29 czerwca 2020 r. skarżąca przedstawiła uwagi dotyczące odpowiedzi SRB i Komisji na drugie pytanie zadane przez Sąd w ramach środka organizacji postępowania z dnia 11 maja 2020 r.

20 Na wniosek dziesiątej izby Sąd – na podstawie art. 28 regulaminu postępowania – postanowił przekazać sprawę powiększonemu składowi orzekającemu.

21 Na rozprawie w dniu 6 lipca 2020 r. wysłuchano wystąpień stron oraz odpowiedzi udzielonych przez nie na pytania zdane przez Sąd.

22 Skarżąca wnosi do Sądu o:

– stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

– obciążenie SRB kosztami postępowania.

23 SRB wnosi do Sądu o:

– stwierdzenie niedopuszczalności skargi lub, ewentualnie, oddalenie jej jako bezzasadnej;

– obciążenie skarżącej całością kosztów postępowania oraz kosztów pomocy prawnej poniesionych przez SRB.

24 Komisja wnosi do Sądu o:

– oddalenie skargi jako bezzasadnej;

– obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

III. Co do prawa

A. W przedmiocie dopuszczalności

25 SRB podnosi tytułem żądania głównego, że skarga jest w całości niedopuszczalna. Twierdzi ono w istocie, po pierwsze, że zaskarżona decyzja nie stanowi aktu zaskarżalnego w rozumieniu art. 263 TFUE. SRB nie wykonywało przewidzianego w przepisach uprawnienia w celu wywołania skutków prawnych mogących wpłynąć na interesy skarżącej poprzez zmianę jej sytuacji prawnej. Zaskarżona decyzja ma charakter informacyjny. Po drugie, SRB stwierdziło, że ma wątpliwości, czy w przypadku skarżącej spełniona jest przesłanka bezpośredniego oddziaływania. Po trzecie, SRB jest zdania, że skarżąca nie może żądać stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w odniesieniu do

okresu poprzedzającego cofnięcie jej zezwolenia na prowadzenie działalności, tj. okresu od dnia 23 lutego do dnia 11 lipca 2018 r., ponieważ żądanie podniesione przez nią w dniu 17 września 2018 r. nie odnosiło się do tego przedziału czasu.

26 Skarżąca podnosi, że zaskarżona decyzja jest decyzją odmowną, w której jednoznacznie oddalono jej żądanie. Uważa ona, że decyzja ta dotyczy jej bezpośrednio, ponieważ skarżąca jest jej adresatem. Ponadto twierdzi ona, że w zaskarżonej decyzji SRB odmówiło dokonania jakiegokolwiek ewentualnego ponownego obliczenia lub zwrotu. Skarżąca uważa zatem, że na poparcie swojej skargi może powoływać się zarówno na okres po dniu 23 lutego 2018 r., kiedy SRB wydało decyzję o niepodjęciu działań z zakresu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jak i na okres po dniu 11 lipca 2018 r.

27 W pierwszej kolejności, co się tyczy zaskarżalności zaskarżonej decyzji, należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem za „akty zaskarżalne" w rozumieniu art. 263 TFUE uważa się wszelkie środki przyjęte przez instytucje Unii Europejskiej, bez względu na ich formę, które mają na celu wywołanie wiążących skutków prawnych (zob. wyrok z dnia 25 października 2017 r., Rumunia/Komisja, C-599/15 P, EU:C:2017:801, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

28 Nie stanowi aktu zaskarżalnego w rozumieniu art. 263 TFUE akt o charakterze wyłącznie informacyjnym (zob. podobnie postanowienie z dnia 4 października 2007 r., Finlandia/Komisja, C-457/06 P, niepublikowane, EU:C:2007:582, pkt 36).

29 W celu stwierdzenia, czy dany akt wywołuje wiążące skutki prawne, należy dokonać analizy jego istoty. Owe skutki należy oceniać w zależności od obiektywnych kryteriów, takich jak treść tego aktu, przy uwzględnieniu w razie potrzeby okoliczności jego przyjęcia, a także uprawnień instytucji, która go wydała (zob. wyrok z dnia 25 października 2017 r., Słowacja/Komisja, C-593/15 P i C-594/15 P, EU:C:2017:800, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

30 W niniejszej sprawie, jeśli chodzi o treść zaskarżonego aktu, należy przypomnieć, że w piśmie z dnia 17 października 2018 r. skierowanym do skarżącej SRB oddaliło jej żądanie zmierzające, po pierwsze, do uzyskania ponownego obliczenia składki ex ante za rok 2018 i zwrotu nadpłaty, oraz po drugie, do uzyskania zwrotu części składki ex ante za rok 2015 w związku z cofnięciem przez EBC jej zezwolenia na prowadzenie działalności.

31 W zaskarżonej decyzji wyraźnie stwierdzono, że SRB uważa, iż nie może uwzględnić podniesionych przez skarżącą żądań ponownego obliczenia i zwrotu ze względu na ich sprzeczność z art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63.

32 W odniesieniu do składki ex ante za rok 2018 wskazano, że „[ż]aden przepis [rozporządzenia nr 806/2014 ani rozporządzenia delegowanego 2015/63] nie przewiduje ponownego obliczenia lub zwrotu w tym względzie". W odniesieniu do składki ex ante za rok 2015 SRB wskazuje, że „[i]nstytucjom, które wpłaciły składkę ex ante za rok 2015 i których zezwolenie na prowadzenie działalności następnie cofnięto, nie przysługuje prawo do zwrotu owej składki ani jakiejkolwiek innej należycie zapłaconej składki ex ante" oraz że „[w]ynika to z art. 70 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 806/2014". Pismo kończy się w następujący sposób: „W świetle powyższego SRB nie może dokonać ponownego obliczenia składki ex ante za rok 2018 ani zwrócić »pozostałej« części składki ex ante za rok 2015 ze względu na cofnięcie przez EBC zezwolenia na prowadzenie działalności ABLV Bank […]".

33 Treść zaskarżonej decyzji wskazuje zatem na jej rozstrzygający i ostateczny charakter. Wbrew temu, co twierdzi SRB, treść tej decyzji nie ma charakteru wyłącznie informacyjnego.

34 Jeśli chodzi o okoliczności, w jakich przyjęto zaskarżoną decyzję, należy zauważyć, że skarżąca – jako instytucja kredytowa posiadająca do dnia 11 lipca 2018 r. zezwolenie na prowadzenie działalności, mająca siedzibę w państwie członkowskim uczestniczącym w unii bankowej – miała zgodnie z dyrektywą 2014/59 i rozporządzeniem nr 806/2014 obowiązek wnoszenia na rzecz krajowego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustanowionego przez Republikę Łotewską, a następnie na rzecz SRF, składek ex ante za lata 2015–2018.

35 Jeśli chodzi o uprawnienia przysługujące SRB, należy zauważyć, że zgodnie z rozporządzeniem nr 806/2014, a w szczególności jego art. 70 ust. 2, i rozporządzeniem delegowanym 2015/63 SRB jest jedynym organem właściwym do obliczania składek ex ante należnych od każdej instytucji i, w stosownych przypadkach, do dokonania ponownego obliczenia tychże składek (zob. podobnie wyroki: z dnia 3 grudnia 2019 r., Iccrea Banca, C-414/18, EU:C:2019:1036, pkt 45–47; a także z dnia 28 listopada 2019 r., Portigon/SRB, T-365/16, EU:T:2019:824, pkt 71). SRB jest również odpowiedzialne za zarządzanie SRF, to znaczy zasobami pochodzącymi ze składek ex ante (art. 67 rozporządzenia nr 806/2014).

36 Z powyższych względów wynika, że zaskarżona decyzja jest aktem zaskarżalnym w rozumieniu art. 263 TFUE.

37 W drugiej kolejności, co się tyczy argumentu związanego z przesłanką bezpośredniego oddziaływania, od którego SRB odstąpiło na rozprawie, należy stwierdzić, że skarżąca jest adresatem aktu, którego stwierdzenia nieważności żąda. Przesłanki, od których art. 263 akapit czwarty pierwsza część zdania TFUE uzależnia dopuszczalność skargi, są zatem spełnione.

38 W trzeciej kolejności SRB twierdzi, że niektóre fragmenty skargi, a mianowicie jej pkt 5, 64 i 65 oraz załącznik A.17, można rozumieć w ten sposób, że skarżąca zmierza do odzyskania kwot, które przypisuje do okresu od dnia 23 lutego do dnia 11 lipca 2018 r. włącznie. SRB jest zdania, że jeżeli skarżąca żąda stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w odniesieniu do okresu od dnia 23 lutego do dnia 11 lipca 2018 r. włącznie, a także w zakresie, w jakim tego żąda, skargę należy odrzucić jako niedopuszczalną.

39 Skarżąca, zapytana o tę kwestię przez Sąd na rozprawie, oświadczyła, że kwestionuje zaskarżoną decyzję w całości i ogranicza się do żądania stwierdzenia jej nieważności. Wyjaśniła ona, że w ramach niniejszego sporu żądanie zwrotu dotyczące składki ex ante za rok 2018 odnosi się jedynie do okresu po cofnięciu jej zezwolenia na prowadzenie działalności.

40 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że pkt 5, 64 i 65 skargi oraz załącznik A.17 są co najwyżej argumentami, które skarżąca podniosła w celu wykazania, że zaskarżona decyzja jest błędna, na co zresztą zwróciła uwagę na rozprawie. Wbrew temu, czego mogło obawiać się SRB, celem niniejszej skargi nie jest więc odzyskanie kwot, jakie miałyby być należne za okres od dnia 23 lutego do dnia 11 lipca 2018 r. włącznie.

41 Nie można zatem uwzględnić zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez SRB.

42 W konsekwencji należy uznać, że niniejsza skarga jest dopuszczalna.

B. Co do istoty

43 Na poparcie skargi skarżąca podnosi dziesięć zarzutów. W pierwszych trzech zarzutach skarżąca w istocie zarzuca SRB, że nie uwzględniło w należyty sposób charakteru pro rata temporis składek ex ante. Zarzuty czwarty i piąty dotyczą błędnej wykładni, po pierwsze, art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i, po drugie, art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Zarzut szósty dotyczy naruszenia zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań. Zarzut siódmy dotyczy

naruszenia zasady proporcjonalności. Zarzut ósmy dotyczy naruszenia zasady wyrażonej w paremii nemo auditur propriam turpitudinem allegans. Zarzut dziewiąty dotyczy naruszenia zakazu podejmowania działań sprzecznych ze sobą. Zarzut dziesiąty dotyczy naruszenia prawa własności oraz wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

44 Sąd uważa, że należy dokonać łącznej analizy pierwszych pięciu zarzutów. Pozostałe zarzuty będą przedmiotem oddzielnej analizy, z wyjątkiem zarzutów dotyczących, odpowiednio, naruszenia zasady wyrażonej w paremii nemo auditur propriam turpitudinem allegans oraz naruszenia zakazu podejmowania działań sprzecznych ze sobą, które to zarzuty zostaną rozpatrzone łącznie, w ostatniej kolejności.

1. W przedmiocie dopuszczalności zarzutów

45 Co się tyczy dopuszczalności zarzutów skargi, SRB ogranicza się w istocie do twierdzenia w sposób ogólny, że argumentacja skarżącej jest niejasna lub niedostatecznie uzasadniona.

46 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z brzmieniem art. 76 lit. d) regulaminu postępowania skarga powinna wskazywać przedmiot sporu i zwięzłe omówienie powołanych zarzutów oraz że wskazanie to winno być wystarczająco jasne i dokładne, aby umożliwić stronie pozwanej przygotowanie obrony, zaś Sądowi dokonanie kontroli, w odpowiednim przypadku, bez pomocy dodatkowych informacji (wyrok z dnia 7 marca 2017 r., United Parcel Service/Komisja, T-194/13, EU:T:2017:144, pkt 191).

47 Należy również przypomnieć, że aby skarga przed Sądem była dopuszczalna, konieczne jest w szczególności, by istotne okoliczności faktyczne i prawne, na których została ona oparta, wynikały, choćby w sposób zwięzły, lecz spójny i zrozumiały, z samej treści skargi (wyrok z dnia 7 marca 2017 r., United Parcel Service/Komisja, T-194/13, EU:T:2017:144, pkt 192).

48 W niniejszej sprawie, jak wynika z pkt 52–56, 132, 140, 155 i 168 poniżej, w przedstawionej w ramach dziesięciu podniesionych przez nią zarzutów argumentacji skarżąca kwestionuje odpowiedź, jakiej SRB udzieliło w zaskarżonej decyzji w przedmiocie podniesionych przez skarżącą żądań ponownego obliczenia i zwrotu, ze względu na to, że w ocenie tej ostatniej owa odpowiedź opiera się na błędnej wykładni mających zastosowanie przepisów.

49 Otóż należy stwierdzić – w sposób ogólny i z zastrzeżeniem tego, co zostanie wskazane w pkt 152 poniżej – że okoliczności faktyczne i prawne, na których skarżąca opiera tę argumentację, są zrozumiałe po zapoznaniu się z dziesięcioma zarzutami skargi. Należy także zauważyć, że SRB było w stanie ustosunkować się do tej argumentacji w odpowiedzi na skargę. Sąd również nie miał trudności ze zrozumieniem argumentacji skarżącej po zapoznaniu się ze skargą.

50 Z powyższych rozważań wynika, że – z zastrzeżeniem tego, co zostanie wskazane w pkt 152 poniżej – argumentacja skarżącej przedstawiona w ramach dziesięciu zarzutów skargi jest dopuszczalna w świetle wymogów art. 76 lit. d) regulaminu postępowania.

51 Oznacza to, że wszystkie argumenty, jakie SRB podniosło w tym celu, by Sąd odrzucił zarzuty skarżącej jako niedopuszczalne, należy oddalić.

2. W przedmiocie pierwszych pięciu zarzutów dotyczących naruszenia podnoszonego charakteru pro rata temporis składek ex ante, art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63

52 Po pierwsze, skarżąca podnosi, że składki ex ante są wpłacane pro rata temporis, ponieważ są one wpłacane z góry, za pewien określony czas, w którym instytucje kredytowe korzystają z ochrony zapewnionej przez europejski system restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Skarżąca podkreśla na wstępie, że nie korzysta już z owej ochrony ze względu na utratę statusu instytucji kredytowej. Wyeliminowanie ryzyka, które stwarzała skarżąca i które było pokrywane przez SRF, przekłada się na proporcjonalne zmniejszenie potrzeb finansowych tego funduszu. Skarżąca uważa zatem, że ma prawo do częściowego zwrotu składek ex ante. Następnie jej zdaniem okoliczność, że w pierwszych ośmiu latach istnienia SRF składki ex ante za rok 2015 powinny być odliczane od rocznych składek należnych od każdej instytucji kredytowej, świadczy o charakterze pro rata temporis owych składek. Wreszcie, w ocenie skarżącej, w decyzji SRB/ES/SRF/2018/03 SRB samo uznaje, że składki podlegają zwrotowi, ponieważ stwierdza ono, że jeżeli odliczenie składek z 2015 r. prowadzi do otrzymania kwoty ujemnej, odpowiednia kwota jest wypłacana instytucji w okresie składkowym obejmującym 2018 r. W decyzji tej, zdaniem skarżącej, wspomniano również o sytuacji, w której instytucja kredytowa traci zezwolenie na prowadzenie działalności w następstwie połączenia. Skarżąca utrzymuje w tym względzie, że w takim przypadku kwoty wpłacone na rzecz SRF nie zostają utracone, ponieważ odliczenia, o których mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) 2015/81 z dnia 19 grudnia 2014 r. określającego jednolite warunki stosowania rozporządzenia nr 806/2014 w odniesieniu do składek ex ante wnoszonych na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (Dz.U. 2015, L 15, s. 1), przyznaje się podmiotowi powstałemu w wyniku połączenia.

53 Po drugie, skarżąca podnosi, że SRB dokonuje błędnej wykładni art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014, zgodnie z którym składki należycie otrzymane nie są zwracane. Uważa ona, że wyrażenie „należycie otrzymane" należy interpretować w ten sposób, że każda zapłata ma kauzę i w związku z tym może podlegać zwrotowi, jeżeli owa kauza odpadnie. Jej żądanie zwrotu opiera się w szczególności na zasadzie zakazującej bezpodstawnego wzbogacenia. W każdym razie skarżąca utrzymuje, że art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 nie ma zastosowania do składek ex ante za rok 2015. Składki te zostały „otrzymane" nie zgodnie z rozporządzeniem nr 806/2014, lecz w ramach krajowego środka transpozycji dyrektywy 2014/59.

54 Po trzecie, skarżąca uważa, że SRB dokonuje błędnej wykładni art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Utrzymuje ona, że brzmienie tego przepisu odnosi się do „statusu instytucji", a nie do „statusu jako instytucji". Artykuł 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 zakłada, że dany podmiot pozostaje instytucją. Zdaniem skarżącej art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 ma zastosowanie w przypadku, gdy sytuacja prawna lub faktyczna instytucji bankowej może mieć wpływ na ustalenie kwoty składki, ale bank nadal jest objęty mechanizmem finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Nie jest tak w przypadku skarżącej, a zatem ów przepis nie ma jej zdaniem zastosowania. Na poparcie swojej argumentacji skarżąca powołuje się również na art. 7 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/2361 z dnia 14 września 2017 r. w sprawie ostatecznego systemu składek na rzecz wydatków administracyjnych Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Dz.U. 2017, L 337, s. 6).

55 Po czwarte, skarżąca dodaje w replice, że w pewnych okolicznościach SRB dopuszcza dokonywanie ponownych obliczeń i zwrot składek. Skarżąca podnosi w tym względzie, że art. 17 ust. 3 rozporządzenia delegowanego 2015/63 zezwala na ponowne obliczenia i zwroty; powołuje się ona również na art. 17 ust. 4 rozporządzenia delegowanego 2015/63.

56 Po piąte, w swoich uwagach dotyczących uwag interwenienta skarżąca podnosi, że niniejsza sprawa różni się od tej, w której zapadł wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International (C-255/18, EU:C:2019:967). W jej ocenie niniejsza sprawa dotyczy „rzeczywistego wyeliminowania"

instytucji kredytowej i jej depozytów, podczas gdy wspomniana wyżej sprawa odnosi się do przejęcia włoskiej instytucji kredytowej przez niemiecką instytucję kredytową. Zdaniem skarżącej z europejskiego punktu widzenia połączenie rozpatrywane w przywołanej sprawie C-255/18 nie miało więc żadnego wpływu na udział wnoszącej składki instytucji w finansowaniu SRF. Natomiast w niniejszej sprawie skarżąca przestaje uczestniczyć w finansowaniu SRF.

57 SRB, wspierane przez Komisję, kwestionuje tę argumentację.

a) W przedmiocie składki ex ante za rok 2018

58 Skarżąca utrzymuje w istocie, że cofnięcie przez EBC jej zezwolenia na prowadzenie działalności w okresie składkowym, tzn. w 2018 r., stanowi okoliczność, która daje jej prawo do ponownego obliczenia pro rata temporis jej składki ex ante za ten okres, a w związku z tym – do zwrotu części kwot wpłaconych z tytułu składki ex ante za rok 2018. Okresem składkowym na potrzeby owego ponownego obliczenia miałby być okres od dnia 1 stycznia do dnia 11 lipca 2018 r. Nadpłata miałaby wynosić 947 127,55 EUR.

59 Zgodnie z art. 2 rozporządzenia nr 806/2014 akt ten ma zastosowanie do instytucji kredytowych z siedzibą w państwie członkowskim uczestniczącym w unii bankowej, takich jak skarżąca. Instytucja kredytowa – stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. 2013, L 176, s. 1) – jest przedsiębiorstwem, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów pieniężnych lub innych funduszy podlegających zwrotowi od klientów oraz na udzielaniu kredytów na swój własny rachunek. Jak przewiduje art. 8 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. 2013, L 176, s. 338), instytucje kredytowe – by prowadzić działalność – muszą posiadać zezwolenie.

60 Rozporządzenie nr 806/2014 nakłada na każdą posiadającą zezwolenie na prowadzenie działalności instytucję z siedzibą w uczestniczącym w unii bankowej państwie członkowskim obowiązek wnoszenia na rzecz SRF składek ex ante co najmniej raz w roku. Indywidualną składkę od każdej instytucji oblicza się proporcjonalnie do kwoty jej zobowiązań, z wyłączeniem funduszy własnych i depozytów gwarantowanych, w odniesieniu do łącznych zobowiązań – z wyłączeniem funduszy własnych i depozytów gwarantowanych – wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich (art. 70 ust. 1 rozporządzenia nr 806/2014).

61 Ponadto z art. 69 ust. 1 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 4 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 wynika, że coroczny pobór składek ex ante od instytucji kredytowych wprowadzono w celu zapewnienia, by przed zakończeniem początkowego ośmioletniego okresu biegnącego od dnia 1 stycznia 2016 r. dostępne środki finansowe SRF osiągnęły wysokość co najmniej 1% kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich.

62 Aby osiągnąć ten cel, art. 4 ust. 1 i art. 14 ust. 1–3 rozporządzenia delegowanego 2015/63 wymagają, by SRB dokonywało obliczenia należnych składek poprzez odwołanie się do informacji księgowych dotyczących ostatnich zatwierdzonych i poświadczonych rocznych sprawozdań finansowych, które były dostępne najpóźniej w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego okres składkowy, wraz z opinią biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej.

63 Skarżąca nie kwestionuje, że na dzień 1 stycznia 2018 r. była instytucją kredytową posiadającą zezwolenie na prowadzenie działalności, mającą siedzibę w uczestniczącym państwie członkowskim, ani że ciążył na niej z tego tytułu obowiązek wnoszenia składek na rzecz SRF. Nie twierdzi ona, że SRB w decyzji SRB/ES/SRF/2018/03 błędnie obliczyło kwotę jej indywidualnej składki za rok 2018. Podnosi ona natomiast, że cofnięcie przez EBC jej zezwolenia na prowadzenie działalności w dniu 11 lipca 2018 r. spowodowało, iż począwszy od tego dnia była ona wyłączona z zakresu stosowania rozporządzenia nr 806/2014, oraz że w związku z tym jej składka ex ante za rok 2018 powinna być przedmiotem ponownego obliczenia pro rata temporis.

64 W celu udzielenia odpowiedzi na dotyczące wykładni pytania powstałe w ramach niniejszej skargi oraz w celu określenia dokładnego zakresu art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63, należy wziąć pod uwagę nie tylko ich treść, ale także ich kontekst oraz cele uregulowania, którego owe przepisy są częścią (zob. podobnie wyrok z dnia 7 czerwca 2005 r., VEMW i in., C-17/03, EU:C:2005:362, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).

1) W przedmiocie wykładni art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014

65 Co się tyczy, po pierwsze, wykładni językowej art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014, należy przypomnieć, że przepis ten jest sformułowany w następujący sposób:

„Składki należycie otrzymane od każdego z podmiotów, o których mowa w art. 2 [wspomnianego rozporządzenia, tzn. w szczególności od instytucji kredytowych takich jak skarżąca], nie są zwracane tym podmiotom”.

66 Wykładnia językowa art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 przemawia za stanowiskiem przyjętym przez SRB w zaskarżonej decyzji.

67 Brzmienie art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 podkreśla zatem bezzwrotny charakter prawidłowo otrzymanych składek ex ante. Brak zwrotu można bez jakichkolwiek wątpliwości wywieść z zaprzeczenia użytego przez prawodawcę. Użyte sformułowania są jednoznaczne. Nie ma żadnej wzmianki o możliwości dostosowania składek ex ante w oparciu o obliczenie miesięczne w przypadku, gdy w trakcie okresu składkowego instytucja traci zezwolenie na prowadzenie działalności.

68 Co się tyczy, po drugie, kontekstu, w jaki wpisuje się art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014, należy przypomnieć w pierwszej kolejności, że zgodnie z art. 70 ust. 2 tego rozporządzenia każdego roku SRB oblicza wysokość indywidualnych składek w taki sposób, aby składki należne od wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium wszystkich uczestniczących państw członkowskich, nie przekraczały 12,5% poziomu docelowego.

69 Poza poziomem docelowym, jaki ma zostać osiągnięty przed zakończeniem okresu początkowego, istnieje więc roczny próg wysokości składek, które mogą być od instytucji pobrane w danym roku w trakcie owego okresu początkowego. Jak zatem słusznie podkreśla SRB, wybór roku kalendarzowego jako okresu składkowego w odniesieniu do składek ex ante jest konsekwencją woli prawodawcy, by obciążenie nałożone na instytucje w okresie początkowym zostało możliwie równomiernie rozłożone w czasie, zgodnie z art. 69 ust. 2 rozporządzenia nr 806/2014. Wbrew temu, co podnosi skarżąca, okoliczność, że składki ex ante są roczne, nie oznacza, że „odnoszą” się one do określonego roku, czego konsekwencją miałaby być konieczność ich dostosowania w przypadku, gdy w trakcie danego roku instytucja traci zezwolenie na prowadzenie działalności.

70 W drugiej kolejności z jednej strony należy zauważyć, że składki ex ante, które zasilają SRF, są pobierane od podmiotów sektora finansowego przed podjęciem jakichkolwiek działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i niezależnie od tych działań (motyw 102 rozporządzenia nr 806/2014). Z drugiej strony instrumenty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mogą być

stosowane jedynie w odniesieniu do podmiotów, które znajdują się na progu upadłości lub są nią zagrożone, i wyłącznie gdy jest to konieczne do osiągnięcia celu stabilności finansowej w interesie publicznym (art. 18 ust. 1 rozporządzenia nr 806/2014; zob. także motyw 61 tego rozporządzenia). Innymi słowy, nawet jeśli instytucja, która należycie uiściła składki ex ante, znajdowałaby się na progu upadłości lub byłaby nią zagrożona, podjęcie działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji może być rozważane jedynie wtedy, gdy jest to konieczne w interesie publicznym. Przepisy nie ustanawiają żadnego automatycznego związku pomiędzy wpłatą składki ex ante z jednej strony a restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją danej instytucji z drugiej strony. Jak podnosi SRB, czynnikiem decydującym przy korzystaniu z SRF jest wyłącznie ochrona interesu publicznego, nie zaś indywidualnego interesu danej instytucji (zob. także art. 67 ust. 2 rozporządzenia nr 806/2014). Składka ex ante wpłacona przez instytucję za dany okres nie daje jej indywidualnego prawa do tego, by SFR został wykorzystany w przypadku, gdyby w trakcie tego okresu instytucja ta znalazła się na progu upadłości lub była nią zagrożona.

71 Wpłacanie składek przez instytucje na rzecz SRF nie zapewnia jakiegokolwiek świadczenia wzajemnego, lecz służy, w interesie publicznym, zasilaniu zasobów SRF aż do osiągnięcia minimalnego poziomu przewidzianego przez prawodawcę Unii w celu zapewnienia stabilności europejskiego systemu bankowego.

72 Z rozporządzenia nr 806/2014, w szczególności zaś z art. 14, 18, art. 67 ust. 2 i art. 70, a także z motywów 19, 100, 102 i 104 tego aktu, wynika bowiem, że ryzyko pokrywane przez SRF to ryzyko, jakie stwarza cały sektor finansowy dla stabilności systemu finansowego, a w konsekwencji – dla budżetów krajowych. Otóż, jak wynika z motywu 100 rozporządzenia nr 806/2014, prawodawca uznał, że to sektor finansowy jako całość powinien finansować stabilizację systemu finansowego. W niniejszej sprawie skarżąca wpłaciła obowiązkową składkę na rzecz SRF za rok 2018 właśnie jako podmiot sektora finansowego na dzień 1 stycznia 2018 r.

73 Z tego powodu składek ex ante nie można postrzegać jako składek ubezpieczeniowych, których miesięczne naliczenie i zwrot byłyby możliwe w przypadku utracenia w trakcie danego roku przez instytucję, która je wpłaciła, zezwolenia na prowadzenie działalności, jak podnosi skarżąca na poparcie swojej argumentacji. Z tych samych względów należy oddalić argument oparty na twierdzeniu, że zakończenie bytu prawnego przez instytucję w trakcie roku składkowego wiąże się z obniżeniem ryzyka, jakie musi być pokryte, a w związku z tym – ze zmniejszeniem potrzeb finansowych SRF.

74 Co się tyczy, po trzecie, celu rozporządzenia nr 806/2014 i rozporządzenia delegowanego 2015/63, należy przypomnieć, że coroczny pobór składek ex ante od instytucji kredytowych wprowadzono w celu zapewnienia, by przed zakończeniem początkowego ośmioletniego okresu biegnącego od dnia 1 stycznia 2016 r. dostępne środki finansowe SRF osiągnęły wysokość co najmniej 1% kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich (zob. pkt 61 powyżej).

75 Otóż gdyby SRB miało brać pod uwagę zmiany sytuacji prawnej i finansowej instytucji kredytowych w trakcie danego okresu składkowego, miałoby trudności z obliczeniem w sposób wiarygodny i stabilny składek należnych od każdej z nich, a także z realizacją celu polegającego na osiągnięciu pod koniec okresu początkowego wysokości co najmniej 1% kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium danego państwa członkowskiego, ponieważ ponowne obliczenie składek danej instytucji w sposób konieczny wpływa na kwotę należną od pozostałych instytucji kredytowych.

76 Zważywszy na moment i cel poboru składek ex ante, należy stwierdzić, że wbrew temu, co podnosi skarżąca, utracenie przez instytucję zezwolenia na prowadzenie działalności w trakcie okresu składkowego nie daje jej prawa do ponownego obliczenia pro rata temporis jej składki ex ante za ten okres, a w związku z tym – do zwrotu części wpłaconej za ten okres składki. Podsumowując, SRB nie

naruszyło prawa, interpretując art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 w ten sposób, że przepis ten nie pozwala mu na dokonanie ponownego obliczenia pro rata temporis składki ex ante skarżącej za rok 2018 ani na zwrócenie tej ostatniej podnoszonej przez nią nadpłaty.

2) W przedmiocie wykładni art. 12 rozporządzenia delegowanego nr 2015/63

77 Co się tyczy argumentów skarżącej odnoszących się do art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63, należy na wstępie przypomnieć treść tego przepisu:

„1. W przypadku gdy instytucja jest instytucją niedawno objętą nadzorem jedynie w odniesieniu do części okresu składkowego, częściową składkę określa się, stosując metodę określoną w sekcji 3 do kwoty jej składki rocznej obliczonej podczas kolejnego okresu składkowego [obliczonej za kolejny okres składkowy] poprzez odniesienie do liczby pełnych miesięcy [pierwszego] okresu składkowego, podczas którego [których] instytucja ta jest [była] objęta nadzorem.

2. Zmiana statusu instytucji, w tym małej instytucji, podczas okresu składkowego nie może mieć wpływu na wysokość składki rocznej, która ma zostać wniesiona w danym roku”.

78 W zaskarżonej decyzji SRB uznało, że cofnięcie przez EBC zezwolenia na prowadzenie działalności udzielonego instytucji kredytowej stanowi zmianę statusu w rozumieniu art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. W ocenie SRB decyzja EBC z dnia 11 lipca 2018 r. o cofnięciu skarżącej zezwolenia na prowadzenie działalności nie ma zatem wpływu na wysokość rocznej składki należnej od skarżącej za rok 2018.

79 Skarżąca utrzymuje w istocie, że brzmienie tego przepisu odnosi się do „statusu instytucji”, a nie do „statusu jako instytucji”. Zdaniem skarżącej art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 zakłada, że dany podmiot pozostaje instytucją kredytową, w związku z czym przepis ten nie znajdowałby zastosowania do jej sytuacji. W odpowiedzi z dnia 12 czerwca 2020 r. na pisemne pytanie Sądu skarżąca wyjaśniła – a następnie potwierdziła na rozprawie – że w jej ocenie nie tylko art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 nie znajduje zastosowania, ale również art. 12 ust. 1 rzeczonego rozporządzenia nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy.

80 W tym względzie w sprawie, w której zapadł wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International (C-255/18, EU:C:2019:967), Trybunał orzekł w odniesieniu do pojęcia „zmiany statusu” w rozumieniu art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63, że dla celów stosowania owego rozporządzenia pojęcie to należy uznać za autonomiczne pojęcie prawa Unii, które podlega jednolitej wykładni na terytorium wszystkich państw członkowskich (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 33).

81 Trybunał zauważył najpierw, że wyrażenie „zmiana statusu” może obejmować wszelkie zmiany sytuacji prawnej lub faktycznej danej instytucji, które mogą mieć wpływ na stosowanie art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Taka wykładnia znajduje potwierdzenie w wyrażeniu „w tym małej instytucji”, które wskazuje, że zmiana rozmiaru instytucji, mająca znaczenie dla celów stosowania przepisów na rzecz małych przedsiębiorstw, stanowi tylko jedną z sytuacji, których ten przepis dotyczy (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 35, 36).

82 Następnie Trybunał uściślił, że art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 dotyczy w sposób ogólny zmian, które mogą wpłynąć na instytucję, natomiast art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia delegowanego wyjaśnia metodę obliczeń, która ma zastosowanie, w drodze wyjątku, do instytucji nadzorowanej jedynie począwszy od określonego momentu w danym okresie składkowym (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 38). Trybunał stwierdził zatem, że art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego 2015/63 – ze względu na to,

że ustanawia odstępstwo od ogólnej zasady wyrażonej w ust. 2 tego artykułu – podlega wykładni ścisłej, nie pozwalając na przyjęcie wykładni wykraczającej poza ten jedyny przypadek, wyraźnie przewidziany we wspomnianym rozporządzeniu (zob. wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo). Trybunał wywiódł stąd, że w odniesieniu do operacji polegającej na zmianie statusu w rozumieniu art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 nie jest możliwe zastosowanie sposobu obliczania składek przewidzianego w art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia delegowanego (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 40).

83 Trybunał zauważył wreszcie – w świetle dyrektywy 2014/59, rozporządzenia nr 806/2014 i rozporządzenia delegowanego 2015/63 – że coroczny pobór składek ex ante od instytucji kredytowych wprowadzono, by zapewnić, że przed zakończeniem okresu początkowego zostanie osiągnięty poziom docelowy. Trybunał stwierdził, że aby umożliwić organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji obliczenie wysokości składek ex ante w sposób wiarygodny i tym samym aby umożliwić im osiągnięcie celu dyrektywy 2014/59, rozporządzenia nr 806/2014 i rozporządzenia delegowanego 2015/63, pojęcie „zmiany statusu", o którym mowa w art. 12 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia delegowanego, należy rozumieć szeroko (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 44). Trybunał orzekł, że pojęcie to należy interpretować w ten sposób, że obejmuje ono operację, w wyniku której instytucja przestaje w ciągu danego roku podlegać nadzorowi organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w następstwie połączenia transgranicznego poprzez jej przejęcie przez spółkę dominującą, i że w związku z tym operacja ta nie ma wpływu na obowiązek uiszczenia przez tę instytucję wszystkich składek ex ante należnych za dany rok składkowy (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 48).

84 W niniejszej sprawie trzeba stwierdzić, że z tych samych powodów co te, które przedstawiono w pkt 80–83 powyżej, cofnięcie przez EBC zezwolenia na prowadzenie działalności udzielonego instytucji kredytowej należy uznać za zmianę statusu w rozumieniu art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Jak bowiem podkreślił Trybunał w pkt 43 wyroku z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International (C-255/18, EU:C:2019:967), gdyby organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, taki jak SRB, miał brać pod uwagę zmiany sytuacji prawnej i finansowej instytucji w trakcie danego roku obrachunkowego, miałby on trudności z wiarygodnym obliczeniem zwyczajnych składek należnych w następnym roku, a tym samym z realizacją celu przewidzianego w rozporządzeniu nr 806/2014, polegającego na osiągnięciu przed zakończeniem okresu początkowego wysokości co najmniej 1% kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności w uczestniczących państwach członkowskich (zob. pkt 60–62 powyżej). W konsekwencji pojęcie „zmiany statusu", o którym mowa w art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63, należy rozumieć jako obejmujące zaprzestanie przez instytucję działalności w następstwie utraty zezwolenia na jej prowadzenie w trakcie okresu składkowego.

85 Z powyższego wynika, że okoliczność, iż podmiot zaprzestaje prowadzenia działalności instytucji kredytowej w trakcie okresu składkowego w następstwie cofnięcia zezwolenia na jej prowadzenie, nie ma wpływu na ciążący na nim obowiązek wpłacenia pełnej składki ex ante należnej za tenże okres składkowy. W tym względzie SRB nie popełniło więc błędu w zaskarżonej decyzji. Skarżąca nie może zatem zarzucać SRB, że nie dokonało ponownego obliczenia pro rata temporis jej składki ex ante za rok 2018 i że nie zwróciło jej podnoszonej przez nią nadpłaty.

86 Wniosku tego nie podważa związek, którego istnienie skarżąca usiłuje wykazać między pojęciem „statusu" w rozumieniu art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 a analogicznym pojęciem w rozumieniu art. 7 rozporządzenia 2017/2361. Wbrew temu, co podnosi skarżąca, pojęcia „zmiany statusu" nie można rozumieć w ten sposób, że dotyczy ono wyłącznie sytuacji, w której dany podmiot przechodzi z jednej kategorii określonej w art. 4 ust. 1 rozporządzenia 2017/2361 do innej. Jak słusznie podkreśla Komisja, przedmiot i cel rozporządzenia delegowanego 2015/63 różnią się od przedmiotu i celu rozporządzenia 2017/2361. Ten ostatni akt dotyczy systemu składek na wydatki administracyjne

SRB. Składki regulowane przez rozporządzenie delegowane 2015/63 to składki wnoszone w interesie publicznym na rzecz SRF, podczas gdy składki regulowane przez rozporządzenie 2017/2361 służą pokryciu nakładu pracy oraz skorelowanych wydatków związanych z podmiotem, za który SRB bezpośrednio odpowiada (zob. motyw 5 rozporządzenia delegowanego 2017/2361).

87 Prawdą jest, że skarżąca przedstawia argumenty mające na celu wykazanie, iż niniejsza sprawa różni się od sprawy, w której zapadł wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International (C-255/18, EU:C:2019:967). W tym względzie podnosi ona, że choć w owej sprawie rzeczywiście doszło do „zmiany statusu", to stało się tak z tego względu, że podmiot włoski nie opuścił jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych (SRM), lecz stał się oddziałem instytucji niemieckiej. Nie zaprzeczając istnieniu tych różnic, należy stwierdzić, że nie mogą one mieć wpływu na wniosek sformułowany w pkt 84 powyżej. Wyrażenie „zmiana statusu" obejmuje bowiem wszelkie zmiany sytuacji prawnej lub faktycznej danej instytucji, które mogą mieć wpływ na stosowanie art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Otóż utrata zezwolenia na prowadzenie działalności niewątpliwie stanowi zmianę zarówno sytuacji prawnej, jak i sytuacji faktycznej instytucji kredytowej. Co więcej, art. 12 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia, który stanowi, że zmiana statusu instytucji nie może mieć wpływu na ciążący na niej obowiązek wpłacania zwyczajnych składek rocznych należnych za dany rok, dotyczy w sposób ogólny zmian, które mogą wpłynąć na instytucję, natomiast art. 12 ust. 1 tego rozporządzenia wyjaśnia metodę obliczeń, która ma zastosowanie, w drodze wyjątku, do instytucji niedawno objętych nadzorem jedynie w odniesieniu do części okresu składkowego. Zważywszy, że ten ostatni przepis – ze względu na to, że ustanawia odstępstwo od ogólnej zasady wyrażonej w art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 – podlega wykładni ścisłej, nie pozwalając na przyjęcie wykładni wykraczającej poza ten jedyny przypadek, wyraźnie przewidziany we wspomnianym rozporządzeniu, utrata zezwolenia na prowadzenie działalności jest w sposób konieczny objęta zakresem wspomnianego art. 12 ust. 2.

88 Skarżąca uważa również, że w odróżnieniu od sytuacji rozpatrywanej w sprawie, w której zapadł wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International (C-255/18, EU:C:2019:967), ostateczne wykluczenie jej z systemu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wpływa na poziom docelowy. W tym względzie wystarczy stwierdzić – w świetle wyrażeń użytych przez prawodawcę w art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63 – że postanowił on, iż zmiana statusu instytucji w trakcie okresu składkowego nie będzie miała wpływu na składkę roczną należną za dany rok, niezależnie od skutków, jakie owa zmiana statusu mogłaby wywołać w odniesieniu do depozytów gwarantowanych lub poziomu docelowego.

89 Wynika stąd, że art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 znajduje zastosowanie do sytuacji skarżącej. Należy zatem oddalić podniesione przez nią w tym względzie argumenty.

90 Pozostałe wysunięte przez skarżącą argumenty, które zostaną zbadane poniżej, również nie podważają powyższych wniosków wynikających z analizy art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63.

3) W przedmiocie pozostałych argumentów wysuniętych przez skarżącą

91 Celem pozostałych argumentów skarżącej jest w istocie wykazanie podnoszonego przez nią bezpodstawnego wzbogacenia SRF, charakteru pro rata temporis składek ex ante oraz charakteru zwrotnego tychże składek. Na poparcie swojej argumentacji skarżąca powołuje się na zasadę zakazującą bezpodstawnego wzbogacenia, decyzję SRB/ES/SRF/2018/03, art. 17 ust. 3 i 4 rozporządzenia delegowanego 2015/63 oraz art. 7 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/81.

i) W przedmiocie podnoszonego bezpodstawnego wzbogacenia SRF

92 Skarżąca podnosi, że art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014, a w szczególności wyrażenie „składki należycie otrzymane", należy interpretować w świetle zasady zakazującej bezpodstawnego wzbogacenia. Jej zdaniem każda zapłata ma kauzę i służy danemu celowi, w związku czym może ona podlegać zwrotowi, jeżeli owa kauza odpadnie lub ów cel nie zostanie osiągnięty. W niniejszym przypadku miałoby to oznaczać, że składki ex ante powinny zostać ponownie obliczone z uwzględnieniem okresu, w którym instytucja rzeczywiście podlegała nadzorowi; w przeciwnym razie doszłoby do bezpodstawnego wzbogacenia SRF.

93 Należy przypomnieć, że aby skarga oparta na zarzucie bezpodstawnego wzbogacenia mogła być uwzględniona, konieczne jest wykazanie wystąpienia wzbogacenia bez ważnej podstawy prawnej oraz związanego z tym wzbogaceniem zubożenia skarżącego (zob. podobnie wyrok z dnia 28 lipca 2011 r., Agrana Zucker, C-309/10, EU:C:2011:531, pkt 53).

94 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że podstawą prawną zaskarżonej decyzji były art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 oraz art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Ponadto z ustaleń przedstawionych w pkt 65–76 powyżej wynika, że – jak stwierdziło SRB w zaskarżonej decyzji – zastosowanie wspomnianych artykułów nie może prowadzić do ponownego obliczenia składki ex ante skarżącej za rok 2018, a w rezultacie – do zwrotu części kwoty wpłaconej z tytułu tejże składki.

95 Otóż należy zauważyć, że skarżąca nie podważa podstawy prawnej, na której miałoby opierać się wynikające z zaskarżonej decyzji wzbogacenie SRF. W swoich pismach skarżąca nie podniosła bowiem ani wprost, ani w sposób dorozumiany żadnego zarzutu niezgodności z prawem odnoszącego się do art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 rozporządzenia delegowanego 2015/63.

96 Należy zatem stwierdzić, że odmowa uwzględnienia przez SRB żądania zwrotu jest oparta na ważnej podstawie prawnej i nie może leżeć u podstaw bezpodstawnego wzbogacenia. W tych okolicznościach argument skarżącej dotyczący podnoszonego przez nią bezpodstawnego wzbogacenia SRF należy oddalić.

ii) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia decyzji SRB/ES/SRF/2018/03

97 Skarżąca utrzymuje, że zaskarżona decyzja narusza decyzję SRB/ES/SRF/2018/03, zważywszy na to, że w tej ostatniej SRB wprost uznało charakter pro rata temporis składek ex ante oraz ich charakter zwrotny. Skarżąca zwraca uwagę w szczególności na pkt 39 i 40 owej decyzji.

98 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sama praktyka instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii nie może przeważać nad postanowieniami traktatu lub przepisami przyjętymi na jego podstawie (zob. podobnie wyroki: z dnia 23 lutego 1988 r., Zjednoczone Królestwo/Rada, 68/86, EU:C:1988:85, pkt 24; a także z dnia 9 sierpnia 1994 r., Francja/Komisja, C-327/91, EU:C:1994:305, pkt 36). Wynika stąd, że decyzja SRB nie może skutkować zmianą treści przepisów prawa znajdujących zastosowanie w niniejszej sprawie.

99 Argumenty skarżącej mające na celu wykazanie, że w decyzji SRB/ES/SRF/2018/03 SRB samo uznało charakter pro rata temporis lub charakter zwrotny składek ex ante, są zatem bezskuteczne.

100 W każdym razie argumenty te są również bezzasadne. Należy bowiem na wstępie zauważyć, że zgodnie z art. 103 dyrektywy 2014/59 łotewski organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustalił i pobrał składkę ex ante skarżącej za rok 2015. Składkę tę na podstawie art. 3 ust. 3 umowy międzyrządowej przekazano na rzecz SRF. Następnie należy przypomnieć, że zasadniczo poziom docelowy powinien zostać osiągnięty pod koniec ośmioletniego okresu. Wreszcie, w owym okresie obliczenie indywidualnej składki każdej instytucji determinują dwa elementy: po pierwsze, roczny próg

(łączna kwota pobranych składek nie może w danym roku przekroczyć 12,5% poziomu docelowego SRF), a po drugie, wymóg uwzględnienia przy obliczaniu składek indywidualnych składek pobranych na podstawie dyrektywy 2014/59 poprzez ich odliczenie od kwoty należnej od każdej instytucji. Aby spełnić ów przewidziany w art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 wymóg, SRB bierze pod uwagę składki pobrane przez uczestniczące państwa członkowskie, odliczając je od kwoty należnej od każdej instytucji w sposób liniowy. Na przykład, przy obliczaniu składki ex ante skarżącej za rok 2018 jedna ósma kwoty wpłaconej przez nią za rok 2015 została odliczona od kwoty, jaka była od niej należna z tytułu składki ex ante za rok 2018.

101 W związku z tym – wbrew temu, co twierdzi skarżąca – okoliczność, że zgodnie z pkt 40 decyzji SRB/ES/SRF/2018/03 takie odliczenie może doprowadzić do otrzymania ujemnej wartości indywidualnej składki i że w konsekwencji odpowiednia kwota zostanie danej instytucji wypłacona, stanowi wypadkową wyłącznie tych elementów, o których mowa powyżej. Wbrew temu, co utrzymuje skarżąca, nie chodzi tutaj o uznanie przez SRB ani charakteru pro rata temporis składek ex ante, ani ich charakteru zwrotnego (zob. również pkt 127 poniżej).

102 Podobnie pkt 39 decyzji SRB/ES/SRF/2018/03, na który powołuje się skarżąca, nie może stanowić poparcia dla jej argumentacji. Prawdą jest, że zgodnie z owym punktem, jeżeli w trakcie okresu początkowego instytucja traci zezwolenie na prowadzenie działalności bankowej w następstwie połączenia, odliczenie przewidziane w art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 przyznaje się powstałej w wyniku połączenia instytucji przejmującej. Jednakże w pkt 39 uściślono, że aby tak się stało, instytucja przejmująca musi nadal wpłacać składki ex ante na rzecz SRF. Sytuacja ta różni się zatem od sytuacji skarżącej w niniejszej sprawie.

103 Zarzut dotyczący naruszenia wspomnianej decyzji należy zatem oddalić jako bezskuteczny, a w każdym razie – bezzasadny.

iii) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia art. 17 rozporządzenia delegowanego 2015/63

104 Skarżąca podnosi, że art. 17 ust. 3 i 4 rozporządzenia delegowanego 2015/63 świadczy o tym, iż każda składka może być przedmiotem późniejszych dostosowań.

105 Należy na wstępie zauważyć, że ów przepis, na którym skarżąca się opiera, ma następujące brzmienie:

„3. W przypadku gdy informacje przedstawione przez instytucje organowi ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ulegają przekształceniu lub zmianie, organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dokonuje korekty składki rocznej zgodnie z aktualnymi informacjami na temat obliczania [przy obliczaniu] składki rocznej danej instytucji w odniesieniu do kolejnego okresu składkowego.

4. Jakakolwiek różnica między składką roczną obliczoną i wniesioną na podstawie informacji, które uległy przekształceniu lub zmianie, a składką roczną, która powinna zostać wniesiona w następstwie korekty składki rocznej, uwzględniana jest w kwocie składki rocznej należnej w kolejnym okresie składkowym. Korekty dokonuje się poprzez obniżenie lub podwyższenie składek w kolejnym okresie składkowym [za kolejny okres składkowy]”.

106 Następnie należy przypomnieć kontekst tego przepisu. Instytucje powinny przedstawić wszystkie informacje, o których mowa w art. 14 rozporządzenia delegowanego nr 2015/63, w terminach przewidzianych w tym artykule. Informacje te odnoszą się do roku obrachunkowego poprzedzającego okres składkowy. W niniejszej sprawie skarżąca nie twierdzi, że informacje, które przedstawiła na podstawie art. 14 rozporządzenia delegowanego 2015/63 w odniesieniu do okresu składkowego obejmującego 2018 r. (lub w odniesieniu do jakiegokolwiek innego okresu składkowego) uległy następnie przekształceniu lub zmianie. Podnosi ona natomiast, że „może okazać się, iż informacje

przedstawione przez instytucję mają charakter wstępny", „jeżeli nie jest pewne, czy instytucja będzie kontynuować swoją działalność w trakcie danego roku, w szczególności gdy zamierza ona zwrócić zezwolenie na prowadzenie działalności bankowej i zaprzestać działalności jako instytucja kredytowa w pewnym momencie roku, lecz dokładna data nie została jeszcze określona". Wywodzi ona zatem z art. 17 rozporządzenia delegowanego 2015/63, że każda składka może być przedmiotem późniejszych dostosowań w szerokim zakresie, niezależnie od tego, czy wynika to ze zmiany okoliczności w stosunku do roku poprzedniego, czy też z ponownego obliczenia wcześniejszej składki.

107 Zaproponowana przez skarżącą wykładnia art. 17 rozporządzenia delegowanego 2015/63 nie znajduje jednak potwierdzenia w brzmieniu tego przepisu. Nie można uznać, że podjęcie przez akcjonariuszy skarżącej decyzji o jej likwidacji oraz wynikłe stąd skutki stanowią przekształcenia lub zmiany księgowe, którym mogą podlegać informacje określone w art. 14 rozporządzenia delegowanego nr 2015/63, ani że są one z owymi przekształceniami lub zmianami księgowymi porównywalne. Artykuł 17 ust. 3 i 4 rozporządzenia delegowanego 2015/63 uściśla, że zaktualizowane informacje są uwzględniane „w odniesieniu do kolejnego okresu składkowego". Przepis ten nie dotyczy zatem sytuacji takich jak sytuacja skarżącej, w których instytucja opuszcza system restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

108 Wreszcie, interpretowanie art. 17 rozporządzenia delegowanego 2015/63 w sposób wskazany przez skarżącą byłoby nie do pogodzenia z art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63, których wykładni dokonano powyżej.

109 Skarżąca nie może zatem skutecznie powoływać się na art. 17 rozporządzenia delegowanego 2015/63 ani w celu wykazania charakteru pro rata temporis składek ex ante, ani w celu uzasadnienia swojego żądania ponownego obliczenia kwoty składki ex ante za rok 2018 i zwrotu jej części. Argumentację skarżącej w tym względzie należy zatem oddalić.

iv) W przedmiocie argumentów dotyczących naruszenia art. 7 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/81

110 Skarżąca w złożonych w dniu 29 czerwca 2020 r. uwagach oraz na rozprawie podniosła, że byłoby anormalne, gdyby zgodnie z art. 7 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 nieodwołalne zobowiązania do zapłaty instytucji, która nie jest już objęta zakresem stosowania rozporządzenia nr 806/2014, mogły zostać anulowane, a towarzyszące im zabezpieczenia – zwrócone, natomiast składki gotówkowe nie podlegałyby zwrotowi.

111 W tym względzie należy stwierdzić, że nieodwołalne zobowiązania do zapłaty, regulowane przez przepisy szczególne, nie mogą – jak stanowi art. 70 ust. 3 rozporządzenia nr 806/2014 – przekraczać 30% łącznej kwoty składek pobieranych zgodnie z tym artykułem. Charakter tych zobowiązań różni się od charakteru składek ex ante i z tego powodu prawodawca Unii uznał za konieczne poddanie ich szczególnemu reżimowi. W tym względzie okoliczność, że art. 7 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 odnosi się jedynie do wspomnianych zobowiązań i nie dotyczy składek ex ante, stanowi wyraz woli prawodawcy, aby składki te nie podlegały zasadzie przewidzianej w tym przepisie. Nie należy zatem w drodze analogii stosować art. 7 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 do składek, o których mowa w art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014, jak w istocie utrzymuje skarżąca. Jej argument oparty na art. 7 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 należy zatem oddalić.

b) W przedmiocie składki ex ante za rok 2015

112 Skarżąca utrzymuje w istocie, że – ze względu na to, iż w trakcie całego okresu początkowego SRB przy obliczaniu indywidualnej składki instytucji ma obowiązek odliczać od kwoty należnej od tejże instytucji składki za rok 2015 ustalone i pobrane przez jej państwo członkowskie – powinno ono zwrócić

instytucji, która w trakcie rzeczonego okresu utraci zezwolenie na prowadzenie działalności, pozostałą część składki ex ante, jaką instytucja ta wpłaciła za rok 2015. Owa pozostała część miałaby w przypadku skarżącej wynosić 836 320,40 EUR.

113 Skarżąca nie kwestionuje, że w odnośnym czasie miała obowiązek uiszczenia kwoty ustalonej przez komisję ds. rynków finansowych i kapitałowych. Podnosi ona natomiast, że z uwagi na to, iż od każdej z jej rocznych składek na rzecz SRF odliczono jedną ósmą kwoty wpłaconej z tytułu składki ex ante za rok 2015, składki za rok 2015 są w rzeczywistości „płatnościami zaliczkowymi na poczet pierwszych ośmiu lat istnienia SRF". Skarżąca uważa, że skoro w następstwie cofnięcia jej zezwolenia na prowadzenie działalności nie jest już objęta zakresem stosowania rozporządzenia nr 806/2014 w odniesieniu do okresu od 2019 r. do 2023 r., powinna otrzymać zwrot pozostałych pięciu ósmych owych „płatności zaliczkowych".

114 W zaskarżonej decyzji SRB wskazało, że składki pobrane przez uczestniczące państwa członkowskie za rok 2015 przekazano na rzecz SRF na podstawie art. 3 ust. 3 umowy międzyrządowej. Zgodnie z tą decyzją podmiotom, które zapłaciły składki ex ante za rok 2015 i którym następnie cofnięto zezwolenie na prowadzenie działalności, nie przysługuje prawo do zwrotu owych składek, jak wynika to z art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014.

115 W tym względzie należy przypomnieć, że utworzenie w 2015 r. krajowych funduszy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, przewidziane w dyrektywie 2014/59 i w rozporządzeniu delegowanym 2015/63, połączono z planowanym utworzeniem w 2016 r. między państwami członkowskimi, które należą do unii bankowej, na podstawie rozporządzenia nr 806/2014, jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, mającego na celu stopniowe zastąpienie krajowych funduszy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

116 W tym kontekście w pierwszej kolejności zgodnie z art. 130 ust. 1 dyrektywy 2014/59 państwa członkowskie zobowiązano do ściągania od dnia 1 stycznia 2015 r. składek ex ante od instytucji, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności na ich terytorium. W tym celu państwa członkowskie miały zapewnić, by obowiązek opłacania składek ex ante był egzekwowalny na mocy ich prawa krajowego oraz by należne składki zostały w pełni opłacone (art. 103 ust. 4 dyrektywy 2014/59).

117 W drugiej kolejności składki pobrane w ten sposób przez państwa członkowskie przed datą rozpoczęcia stosowania umowy międzyrządowej, tzn. przed dniem 1 stycznia 2016 r., przekazano na rzecz SRF zgodnie z art. 3 tejże umowy. Po ich przekazaniu nie dokonuje się w ramach SRF żadnego rozróżnienia składek w zależności od roku lub podstawy prawnej ich pobrania. Składki za rok 2015 oraz składki za lata kolejne są połączone w jednym funduszu jako środki oznaczone co do gatunku.

118 W niniejszej sprawie z akt sprawy wynika, że składką, której częściowego zwrotu skarżąca żąda, jest składka ex ante wpłacona przez nią za rok 2015, której kwotę łotewski organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ustalił zgodnie z art. 103 dyrektywy 2014/59.

119 W tym względzie art. 8 rozporządzenia wykonawczego 2015/81, zatytułowany „Szczególne korekty w okresie początkowym", stanowi w ust. 2:

„W trakcie okresu początkowego, przy obliczaniu indywidualnych składek każdej instytucji, [SRB] bierze pod uwagę składki pobrane przez uczestniczące państwa członkowskie zgodnie z art. 103 i 104 dyrektywy 2014/59/UE i przekazane na rzecz [SRF] na mocy art. 3 ust. 3 [umowy międzyrządowej], odliczając je od kwoty należnej od każdej instytucji".

120 Należy stwierdzić, że ani brzmienie, ani kontekst tego przepisu nie mogą stanowić poparcia dla argumentacji skarżącej.

121 W przepisie tym nie ma bowiem żadnej wzmianki o prawie do zwrotu składek za rok 2015 w przypadku opuszczenia przez instytucję systemu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w trakcie okresu początkowego (obejmującego lata 2016–2023). Artykuł 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 nie stanowi również, że składki za rok 2015 są „płatnościami zaliczkowymi na poczet pierwszych ośmiu lat istnienia SRF".

122 Co się tyczy kontekstu tego przepisu, przedmiotem rozporządzenia wykonawczego 2015/81, jak podkreśla SRB, jest określenie warunków obliczania składek poszczególnych instytucji (art. 1 rozporządzenia wykonawczego 2015/81).

123 Rzeczone rozporządzenie znajduje zastosowanie do instytucji, od których składki są pobierane zgodnie z art. 70 rozporządzenia nr 806/2014 (art. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81). Jeśli chodzi o art. 8 rozporządzenia wykonawczego 2015/81, precyzuje on skorygowaną metodę obliczania rocznych składek, która w drodze odstępstwa ma zastosowanie w okresie początkowym. Motyw 6 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 uściśla w tym względzie, że celem odliczenia przewidzianego w art. 8 ust. 2 tego rozporządzenia jest „uwzględnienie" kwot przekazanych zgodnie z art. 3 ust. 3 umowy międzyrządowej przy obliczaniu składek indywidualnych. Jeżeli instytucja traci zezwolenie na prowadzenie działalności, nie ma już obowiązku płacenia składek na podstawie art. 70 rozporządzenia nr 806/2014 w przyszłości, a zatem metoda obliczeń określona w art. 8 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 nie ma już do niej zastosowania. W tym względzie art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 przewiduje, że odliczenie stosuje się w odniesieniu do „kwoty należnej od każdej instytucji". Jak słusznie podnoszą SRB i Komisja, odliczenia tego dokonuje się tylko tak długo, jak długo istnieje obowiązek składkowy.

124 Ponadto w motywie 12 umowy międzyrządowej wyjaśniono, że celem przekazania składek za rok 2015 na rzecz SRF było wzmocnienie zdolności finansowej tego funduszu od chwili jego utworzenia. Odliczenie przewidziane w art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 pozwala zatem SRF na dysponowanie już w pierwszym półroczu od dnia jego wejścia w życie zasobami stanowiącymi równowartość środków, jakie zwykle uzyskuje on w okresie dwóch lat, przy jednoczesnym zapewnieniu, że przeniesienie na rzecz tego funduszu kwot pobranych w 2015 r. nie będzie wiązało się z zaburzeniem równowagi między zainteresowanymi instytucjami w zakresie rozłożenia obciążenia finansowego.

125 Jak podnosi SRB, art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81 odzwierciedla tym samym stopniowe przejście od mechanizmu krajowego do jednolitego uwspólnionego mechanizmu europejskiego oraz konieczność zapewnienia skuteczności SRM w możliwie najkrótszym czasie.

126 W świetle powyższego z żadnego odnośnego aktu, w szczególności z art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81, nie wynika, że składki za rok 2015 są – jak utrzymuje skarżąca – „płatnościami zaliczkowymi na poczet pierwszych ośmiu lat istnienia SRF" ani że w związku z tym powinny zostać zwrócone w przypadku, gdy instytucja przestaje być objęta zakresem stosowania rozporządzenia nr 806/2014.

127 Prawdą jest, iż nie można wykluczyć, że obliczenie rocznej składki instytucji, na przykład za rok 2018, może w następstwie odliczenia składki za rok 2015 doprowadzić do otrzymania wartości ujemnej i do wypłacenia owej instytucji odpowiedniej kwoty. Nie chodzi tutaj jednak o zwrot w rozumieniu przyjętym przez skarżącą, oparty na zasadzie pro rata temporis. Obliczenie to jest bowiem niczym innym jak działaniem matematycznym dokonywanym w celu ustalenia kwoty rocznej składki owej instytucji za rok 2018, która to kwota może być ujemna, jeżeli część składki za rok 2015 podlegająca odliczeniu jest wyższa niż składka obliczona za rok 2018. Kwota wypłacana instytucji w takim przypadku jest zatem jedynie konsekwencją wyniku tego obliczenia. Konkretnie, w chwili poboru składek ex ante za rok 2018 krajowy organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przekazuje instytucji lub instytucjom, w odniesieniu do której lub których kwota składki rocznej po odliczeniu składki za rok 2015 jest ujemna, część kwot pobranych od pozostałych instytucji. W związku z tym

wbrew temu, co twierdzi skarżąca, pkt 40 decyzji SRB/ES/SRF/2018/03, w którym mowa o dokładnie takiej sytuacji, również nie stanowi poparcia dla argumentacji, w oparciu o którą skarżąca żąda częściowego zwrotu składki ex ante za rok 2015. To samo dotyczy pkt 39 decyzji SRB/ES/SRF/2018/03 ze względów przedstawionych już w pkt 98 powyżej.

128 Ponadto, chociaż kwota składek za rok 2015 została ustalona przez krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zgodnie z dyrektywą 2014/59, składki te należy uznać za składki na rzecz SRF, podobnie jak te obliczone przez SRB zgodnie z art. 70 rozporządzenia nr 806/2014. Jak przypomniano w pkt 117 powyżej, składki po ich przeniesieniu są połączone w SRF jako środki oznaczone co do gatunku. Należy zatem stwierdzić, podobnie jak SRB w zaskarżonej decyzji, że art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014, zgodnie z którym składki należycie otrzymane nie są zwracane, znajduje zastosowanie.

129 Ze względu na to, iż skarżąca nie kwestionuje, że zapłaciła składkę ex ante za rok 2015 w sposób zasadny, SRB mogło zatem, w świetle art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i zważywszy na całość powyższych rozważań, uznać – jak to uczyniło – że nie może dokonać żądanego zwrotu.

c) Wnioski

130 Z analizy pierwszych pięciu zarzutów podniesionych przez skarżącą wynika, że SRB nie naruszyło prawa, uznając, iż cofnięcie w okresie składkowym przez EBC zezwolenia na prowadzenie działalności udzielonego instytucji nie stanowi okoliczności, która daje owej instytucji prawo do ponownego obliczenia pro rata temporis jej składki ex ante za ten okres, i w związku z tym decydując, że nie zwróci skarżącej części kwoty, którą ta ostatnia wpłaciła z tytułu składki ex ante za rok 2018. Podobnie SRB nie naruszyło prawa, uznając, że cofnięcie w okresie początkowym przez EBC zezwolenia na prowadzenie działalności udzielonego instytucji nie stanowi okoliczności, która daje owej instytucji prawo do zwrotu pozostałej części składki ex ante wpłaconej za rok 2015.

131 W tych okolicznościach pierwsze pięć zarzutów podniesionych przez skarżącą należy oddalić.

3. W przedmiocie zarzutu szóstego, dotyczącego naruszenia zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań

132 W ramach zarzutu szóstego skarżąca podnosi, że w świetle zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań SRB może nałożyć obciążenie na instytucje tylko pod warunkiem, że uregulowanie jasno stanowi, iż takie obciążenie jest konieczne. Ponadto żaden przepis nie przewiduje wprost, że składki mogą być zatrzymane, jeżeli w okresie składkowym dany podmiot przestaje być instytucją nadzorowaną. Bezstronny i obiektywny obserwator nie spodziewałby się, że w takim przypadku składki podlegają zatrzymaniu. Skarżąca zarzuca zatem SRB, że nigdy nie poinformowało ono zainteresowanych instytucji o swojej wykładni wspomnianego uregulowania.

133 SRB, wspierane przez Komisję, kwestionuje tę argumentację.

134 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada pewności prawa wymaga, aby uregulowanie było jasne i precyzyjne, tak aby podlegające mu podmioty mogły ustalić w sposób jednoznaczny swoje prawa i obowiązki, a sposób jego stosowania był dla nich możliwy do przewidzenia (zob. podobnie wyroki: z dnia 14 kwietnia 2005 r., Belgia/Komisja, C-110/03, EU:C:2005:223, pkt 30; a także z dnia 12 grudnia 2013 r., Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, pkt 44).

135 Ponadto prawo do powoływania się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań zakłada łączne spełnienie trzech przesłanek. Po pierwsze, organ administracji musi udzielić zainteresowanemu dokładnych, bezwarunkowych i zgodnych zapewnień, pochodzących z uprawnionych i wiarygodnych

źródeł. Po drugie, zapewnienia te muszą być takiego rodzaju, by wzbudzały u podmiotu, do którego są skierowane, uzasadnione oczekiwanie. Po trzecie, udzielone zapewnienia muszą być zgodne z mającymi zastosowanie przepisami (zob. wyrok z dnia 9 września 2011 r., Deltafina/Komisja, T-12/06, EU:T:2011:441, pkt 190 i przytoczone tam orzecznictwo).

136 Zgodnie z art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 składki należycie otrzymane nie są zwracane. Przepis ten jest jasny i precyzyjny i nie wprowadza żadnego wyjątku ani ograniczenia. Okoliczność, iż nie uściślono w nim zakresu jego stosowania, świadczy o tym, że ma on zastosowanie powszechne. Pozwala on zatem podlegającym mu podmiotom na jednoznaczne ustalenie ich praw i obowiązków, ponieważ sposób jego stosowania jest dla nich możliwy do przewidzenia.

137 Wbrew temu, co utrzymuje skarżąca, decyzja SRB o niezwróceniu skarżącej zasadnie zapłaconych składek ex ante nie była, w świetle powyższych rozważań, niemożliwa do przewidzenia. Nie można zatem zarzucać SRB braku uprzedniego poinformowania zainteresowanych instytucji o dokonywanej przez nie wykładni odnośnych przepisów, czy to w odniesieniu do składek wpłaconych za rok 2015, czy tych wpłacanych za poszczególne lata w okresie początkowym.

138 Ponadto sama okoliczność, iż art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 nie wskazuje wprost, że ma zastosowanie do konkretnej sytuacji skarżącej, nie stanowi w rozumieniu orzecznictwa dokładnego zapewnienia udzielonego przez organ administracji, mogącego wzbudzić uzasadnione oczekiwanie, że wpłacone przez skarżącą składki zostaną jej zwrócone. Co więcej, lektura decyzji SRB/ES/SRF/2018/03 pozwala stwierdzić, że wbrew temu, co podnosi skarżąca, SRB nie uznało zwrotnego charakteru składek ex ante. Nawet gdyby to uczyniło, byłoby to sprzeczne z mającymi zastosowanie przepisami, w związku z czym skarżąca nie mogłaby powoływać się na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.

139 Zarzut szósty, dotyczący naruszenia zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, należy zatem oddalić.

4. W przedmiocie zarzutu siódmego, dotyczącego naruszenia zasady proporcjonalności

140 Skarżąca podnosi w sposób ogólny, że jakikolwiek inny środek niż zwrócenie pro rata temporis instytucji, której zezwolenie na prowadzenie działalności cofnięto, kwot wpłaconych z tytułu składek ex ante, jest nieproporcjonalny. Uważa ona w szczególności, że kwota składek powinna być proporcjonalna do ryzyka związanego z daną instytucją. Skarżąca zwraca uwagę na dwie sytuacje: po pierwsze, sytuację, w której SRB zachowałoby całość rocznej składki instytucji mimo utracenia przez tę ostatnią statusu instytucji po pierwszym miesiącu lub pierwszym dniu danego roku; po drugie, sytuację, w której SRB otrzymałoby składki niemalże dwukrotnie wyższe w związku z przeniesieniem przez instytucję swojej działalności na inny podmiot na początku roku, czego skutkiem byłoby utracenie przez nią statusu instytucji, podczas gdy ów inny podmiot stałby się instytucją. Ponadto w ocenie skarżącej nałożenie tak istotnego obciążenia na instytucje, które mogą zostać objęte postępowaniem upadłościowym, to znaczy na instytucje, w stosunku do których SRB postanowiło nie przyjmować działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, prowadzi do pogłębienia negatywnych skutków ich upadłości.

141 SRB, wspierane przez Komisję, kwestionuje tę argumentację.

142 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zasada proporcjonalności, będąca jedną z zasad ogólnych prawa Unii, wymaga, aby akty prawne instytucji Unii były odpowiednie do realizacji zgodnych z prawem celów zamierzonych przez dane uregulowanie i nie wykraczały poza to, co jest konieczne do realizacji tych celów, przy czym tam, gdzie istnieje możliwość wyboru spośród większej liczby odpowiednich rozwiązań, należy stosować rozwiązanie najmniej dotkliwe, a wynikające z tego niedogodności nie mogą być nadmierne w stosunku do zamierzonych celów (zob. wyrok z dnia 4 maja 2016 r., Philip Morris Brands i in., C-547/14, EU:C:2016:325, pkt 165 i przytoczone tam orzecznictwo).

143 Należy przypomnieć, że celem corocznego poboru składek ex ante od instytucji kredytowych, przewidzianego w rozporządzeniu nr 806/2014, jest zapewnienie, by przed zakończeniem początkowego ośmioletniego okresu dostępne środki finansowe SRF osiągnęły wysokość co najmniej 1% kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności we wszystkich uczestniczących państwach członkowskich.

144 W tym celu, jak zauważył Trybunał, składki ex ante są „planowane": każdego roku są one obliczane poprzez odwołanie się do informacji księgowych dotyczących ostatnich zatwierdzonych i poświadczonych rocznych sprawozdań finansowych, które były dostępne najpóźniej w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego okres składkowy, i są pobierane za kalendarzowy rok składkowy (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 63). Jedyny wyjątek dotyczy nowych instytucji niedawno objętych nadzorem jedynie w odniesieniu do części okresu składkowego. W ich przypadku częściową składkę pobiera się w następnym kalendarzowym roku składkowym obok składki należnej za ów rok (art. 12 ust. 1 rozporządzenia delegowanego 2015/63).

145 Co się tyczy kwestii, czy zaskarżona decyzja jest konieczna do osiągnięcia zamierzonego, zgodnego z prawem celu, należy stwierdzić, że pewna stabilność zasobów SRF jest niezbędna, aby mogły one stopniowo rosnąć aż do osiągnięcia wysokości 1% depozytów przed zakończeniem okresu początkowego. Gdyby SRB miało brać pod uwagę zmiany sytuacji prawnej i finansowej instytucji w trakcie roku obrachunkowego i dokonywać zwrotów w następnym kalendarzowym roku składkowym, SRF miałby trudności z osiągnięciem poziomu docelowego określonego w rozporządzeniu nr 806/2014. Trybunał podkreślił zresztą, jak istotne jest ułatwienie obliczania rocznych składek przez organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla osiągnięcia celu dyrektywy 2014/59, rozporządzenia nr 806/2014 i rozporządzenia delegowanego 2015/63 (wyrok z dnia 14 listopada 2019 r., State Street Bank International, C-255/18, EU:C:2019:967, pkt 44, 45). Zaskarżona decyzja jest zatem konieczna w świetle zamierzonego, zgodnego z prawem celu.

146 Co się tyczy kwestii, czy zaskarżona decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do realizacji owego zgodnego z prawem celu, należy stwierdzić, że w świetle art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 nie istniało rozwiązanie alternatywne pozwalające na ochronę tego celu w sposób mniej dotkliwy. Co więcej, zaproponowane przez skarżącą dostosowanie składki należnej od instytucji, której zezwolenie na prowadzenie działalności cofnięto w trakcie roku, nie byłoby równie skuteczne dla osiągnięcia celu przedstawionego w pkt 143 powyżej, ponieważ prowadziłoby do pozbawienia SRF stabilności niezbędnej do zapewnienia stopniowego wzrostu jego zasobów aż do osiągnięcia wymaganego poziomu.

147 Ponadto należy zauważyć, że art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 nie pozostawiały żadnej możliwości zwrotu należycie zapłaconych składek ani zakresu uznania w odniesieniu do owego zwrotu. Skarżąca nie podnosi zaś żadnego zarzutu niezgodności z prawem tych przepisów.

148 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że zaskarżona decyzja nie jest nieproporcjonalna, ponieważ nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zgodnych z prawem celów rozpatrywanego uregulowania.

149 Stwierdzenia tego nie podważają pozostałe argumenty skarżącej.

150 Jeśli chodzi o argumenty dotyczące korelacji między obowiązkowymi składkami a ryzykiem pokrywanym przez SRF, należy zauważyć, że uregulowanie uwzględnia ryzyko związane z działalnością instytucji przy obliczaniu kwoty składki (art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 806/2014), nie ustanawiając jednak związku między tą kwotą a liczbą miesięcy, podczas których system ponosił takie ryzyko, z wyjątkiem instytucji niedawno objętej nadzorem. Argumenty podniesione w tym względzie przez skarżącą należy zatem oddalić.

151 Jeśli chodzi o przywołaną przez skarżącą sytuację, w której SRB zachowałoby całość rocznej składki instytucji mimo utracenia przez tę ostatnią statusu instytucji po pierwszym miesiącu lub pierwszym dniu danego roku, należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie decyzję SRB/ES/SRF/2018/03 wydano w dniu 12 kwietnia 2018 r., komisja ds. rynków finansowych i kapitałowych poinformowała skarżącą o kwocie jej składki w dniu 27 kwietnia 2018 r., a cofnięcie jej zezwolenia na prowadzenie działalności nastąpiło w dniu 11 lipca 2018 r. Sytuacja przywołana przez skarżącą ma więc charakter czysto hipotetyczny i nie może podlegać ocenie w świetle okoliczności niniejszej sprawy. Argument ten należy zatem oddalić.

152 Jeśli chodzi o przywołaną przez skarżącą sytuację, w której SRB otrzymałoby składki niemalże dwukrotnie wyższe w związku z przeniesieniem przez instytucję swojej działalności na inny podmiot na początku roku, czego skutkiem byłoby utracenie przez nią statusu instytucji, podczas gdy ów inny podmiot stałby się następnie instytucją, należy stwierdzić, że argumentacja ta nie jest dostatecznie uzasadniona, aby umożliwić Sądowi ustosunkowanie się do niej. Skarżąca ogranicza się bowiem do wskazania tej sytuacji, którą w pkt 23 skargi sama określa jako hipotetyczną, nie wskazując, jakie ma ona znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu. Otóż zgodnie z art. 14 ust. 1 i 4 rozporządzenia delegowanego 2015/63 obliczenie składek ex ante opiera się na danych z poprzedniego roku obrachunkowego; innymi słowy, składka podmiotu, który staje się instytucją w 2018 r., jest obliczana na podstawie danych z 2017 r. Skarżąca nie przedstawiła żadnej informacji, w szczególności w replice, pozwalającej zrozumieć, czy jej przykład opiera się na wspomnianym przepisie, czy też na innych przepisach mających ewentualnie zastosowanie do takiej sytuacji. Argument ten nie spełnia minimalnych wymogów określonych w art. 76 regulaminu postępowania i – ze względu na to, że nie został doprecyzowany – należy go odrzucić jako niedopuszczalny.

153 Jeśli chodzi o argumenty skarżącej dotyczące negatywnych skutków zaskarżonej decyzji dla instytucji, które mogą zostać objęte postępowaniem upadłościowym, należy stwierdzić, iż argumenty te opierają się na założeniu, że w przypadku nieuzyskania zwrotu dany podmiot zostałby pozbawiony określonych aktywów. Jednakże ze względu to, że składki ex ante nie są „płatnościami zaliczkowymi", a utracenie przez instytucję zezwolenia na prowadzenie działalności w trakcie okresu składkowego nie daje jej żadnego prawa do zwrotu rocznej składki, skarżąca nie wykazała istnienia aktywów, których dany podmiot mógłby zostać pozbawiony. Argumenty te należy zatem oddalić.

154 Z powyższych względów zarzut siódmy, dotyczący naruszenia zasady proporcjonalności, należy oddalić.

5. W przedmiocie zarzutu dziesiątego, dotyczącego naruszenia art. 16 i 17 karty

155 W ramach zarzutu dziesiątego skarżąca podnosi, że jej uprawnienia do „niewykorzystanych składek ex ante" stanowią przejaw prawa własności, podobnie jak uprawnienia do rezerw gotówkowych przechowywanych w banku centralnym. Jest to szczególnie oczywiste w przypadku składek ex ante za pierwszych osiem lat istnienia SRF. Utrzymuje ona, że pozbawienia jej praw własności nie przewidziano w ustawie i że nie jest ono uzasadnione interesem publicznym. Co więcej, SRB nie zaproponowało odszkodowania w jakiejkolwiek postaci. Ponadto zachowanie przez SRB całości wpłaconych składek pomimo utraty przez instytucję zezwolenia na prowadzenie działalności stanowi nieprzewidziane w ustawie ograniczenie wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

156 SRB, wspierane przez Komisję, kwestionuje tę argumentację.

157 Artykuł 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą") stanowi, że „[u]znaje się wolność prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z prawem Unii oraz ustawodawstwami i praktykami krajowymi".

158 Stosownie do art. 17 ust. 1 i art. 52 ust. 1 karty nikt nie może być pozbawiony swojej własności, chyba że w interesie publicznym, w przypadkach i na warunkach przewidzianych w ustawie, za słusznym odszkodowaniem za jej utratę wypłaconym we właściwym terminie.

159 Zgodnie z orzecznictwem prawa podstawowe, a w szczególności wolność prowadzenia działalności gospodarczej oraz prawo własności, nie są prawami absolutnymi i korzystanie z nich może podlegać ograniczeniom uzasadnionym realizowanymi przez Unię celami interesu ogólnego, o ile ograniczenia te rzeczywiście odpowiadają owym celom interesu ogólnego i nie stanowią, z punktu widzenia zamierzonego celu, nieproporcjonalnej i niedopuszczalnej ingerencji, która godziłaby w istotę w ten sposób gwarantowanych praw (zob. wyrok z dnia 28 marca 2017 r., Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, pkt 148 i przytoczone tam orzecznictwo).

160 W celu ustalenia zakresu tego prawa należy – ze względu na art. 52 ust. 3 karty – uwzględnić art. 1 protokołu dodatkowego nr 1 do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwanej dalej „EKPC") (zob. podobnie wyrok z dnia 3 września 2008 r., Kadi i Al Barakaat International Foundation/Rada i Komisja, C-402/05 P i C-415/05 P, EU:C:2008:461, pkt 356).

161 W tym względzie art. 1 protokołu dodatkowego nr 1 do EKPC stanowi:

„Każda osoba fizyczna i prawna ma prawo do poszanowania swego mienia. Nikt nie może być pozbawiony swojej własności, chyba że w interesie publicznym i na warunkach przewidzianych przez ustawę oraz zgodnie z ogólnymi zasadami prawa międzynarodowego.

Powyższe postanowienia nie będą jednak w żaden sposób naruszać prawa państwa do stosowania takich ustaw, jakie uzna za konieczne do uregulowania sposobu korzystania z własności zgodnie z interesem powszechnym lub w celu zabezpieczenia uiszczania podatków bądź innych należności lub kar pieniężnych".

162 W niniejszej sprawie należy zauważyć, że rozpatrywane składki stanowią ingerencję w prawo zagwarantowane w art. 1 akapit pierwszy protokołu dodatkowego nr 1 do EKPC, ponieważ pozbawiają zainteresowaną instytucję składnika własności, a mianowicie zapłaconej przez nią kwoty. Ingerencja ta jest uzasadniona zgodnie z akapitem drugim tego artykułu, który wprost przewiduje wyjątek dotyczący zapłaty podatków bądź innych należności (zob. podobnie decyzja Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie Orion Břeclav s.r.o. przeciwko Republice Czeskiej, CE:ECHR:2004:0113DEC004378398).

163 W tych okolicznościach należy sprawdzić, czy zaskarżona decyzja jest zgodna z rozpatrywanym uregulowaniem, czy naruszenie prawa własności skarżącej rzeczywiście odpowiada celom interesu ogólnego oraz czy naruszenie to nie stanowi, z punktu widzenia zamierzonego celu, nieproporcjonalnej i niedopuszczalnej ingerencji, która godziłaby w istotę prawa własności.

164 Po pierwsze, z pkt 58–131 powyżej wynika, że SRB prawidłowo zastosowało art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. Zaskarżona decyzja jest zatem zgodna z odnośnym uregulowaniem.

165 Po drugie, z pkt 143–148 powyżej wynika, że decyzja o niezwróceniu skarżącej części składek pomimo cofnięcia jej zezwolenia na prowadzenie działalności rzeczywiście odpowiada celom interesu ogólnego i nie jest nieproporcjonalna w stosunku do owych celów. W tych okolicznościach należy stwierdzić, że wspomniana decyzja nie stanowi, z punktu widzenia zamierzonego celu, nieproporcjonalnej i niedopuszczalnej ingerencji, która godziłaby w istotę prawa własności skarżącej. Z tych samych względów decyzja ta nie godzi w istotę przysługującej skarżącej wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

166 Nie wykazano zatem podnoszonego naruszenia prawa własności i wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

167 Z powyższych względów zarzut dziesiąty, dotyczący naruszenia art. 16 i 17 karty, należy oddalić.

6. W przedmiocie zarzutów ósmego i dziewiątego, dotyczących naruszenia zasady wyrażonej w paremii nemo auditur propriam turpitudinem allegans oraz zakazu podejmowania działań sprzecznych ze sobą

168 W ramach zarzutu ósmego skarżąca twierdzi, że SRB naruszyło zasadę wyrażoną w paremii nemo auditur propriam turpitudinem allegans, zgodnie z którą nikt nie może powoływać się na swoje własne uchybienie. Podnosi ona w szczególności, że w dniu 23 lutego 2018 r. SRB podało do wiadomości publicznej, że skarżąca i jej luksemburska spółka zależna mają zostać poddane likwidacji. W następstwie tego komunikatu akcjonariusze skarżącej zostali zmuszeni do wszczęcia postępowania w sprawie dobrowolnej likwidacji. Owa dobrowolna likwidacja doprowadziła następnie EBC do cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności udzielonego skarżącej. W konsekwencji, po pierwsze, SRB pozbawiło skarżącą korzyści, jaką ta ostatnia czerpała ze składki ex ante wpłaconej na rzecz SRF za rok 2018. Po drugie, SRB uzyskało korzyść w zakresie, w jakim otrzymało składkę, mimo że związane ze skarżącą ryzyko zostało wyeliminowane w związku z jej likwidacją. Odmawiając zwrotu składki ex ante skarżącej, SRB usiłuje zdaniem skarżącej zachować bezprawną korzyść. W ramach zarzutu dziewiątego skarżąca podnosi ponadto, że SRB, nakazując likwidację skarżącej przy jednoczesnym zachowaniu jej składki, podjęło działania sprzeczne ze sobą i arbitralne.

169 SRB, wspierane przez Komisję, kwestionuje tę argumentację.

170 Po pierwsze, aby powoływać się na zasadę wyrażoną w paremii nemo auditur propriam turpitudinem allegans, konieczne jest jeszcze wykazanie bezprawnego zachowania, które można przypisać SRB. Tymczasem z analizy pierwszych pięciu zarzutów wynika, że SRB prawidłowo zastosowało art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 i art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63. W niniejszym przypadku nie można mu zatem zarzucić żadnego bezprawnego zachowania.

171 Co się tyczy decyzji SRB z dnia 23 lutego 2018 r., w której postanowiło ono nie podejmować działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz kwestii, czy SRB jest odpowiedzialne za postępowanie w sprawie dobrowolnej likwidacji wszczęte przez akcjonariuszy skarżącej, nie są one przedmiotem niniejszej skargi i z tego względu nie mogą stanowić podstawy zarzutu bezprawnego zachowania.

172 Po drugie, należy stwierdzić, że zarzut dotyczący zachowania SRB, które miałoby być wewnętrznie sprzeczne, opiera się na decyzji SRB z dnia 23 lutego 2018 r., w której postanowiło ono nie podejmować działań w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, oraz na kwestii, czy SRB jest odpowiedzialne za postępowanie w sprawie dobrowolnej likwidacji wszczęte przez akcjonariuszy skarżącej. Jednakże tego rodzaju zarzut, który nie zmierza do podważenia zgodności z prawem zaskarżonej decyzji, jest bezskuteczny i może zostać jedynie oddalony.

173 Zarzuty ósmy i dziewiąty należy zatem oddalić.

7. W przedmiocie niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji

174 W pkt 92 uwag złożonych w dniu 29 czerwca 2020 r. skarżąca podnosi, że SRB niewystarczająco uzasadniło zaskarżoną decyzję. Uważa ona, że w owej decyzji SRB poprzestało na twierdzeniu, iż składki na rzecz SRF nigdy nie są zwracane, nie udzielając przekonywającego wyjaśnienia w celu uzasadnienia odmowy dokonania ponownego obliczenia i odmowy przyznania żądanego zwrotu.

Skarżąca podkreśla, że SRB nie przedstawiło w swojej decyzji powodów, dla których „składki z 2015 r. mogą zostać zwrócone, jeżeli do zapłaty w fazie początkowej pozostają niewielkie kwoty dodatkowe, lecz nie podlegają one zwrotowi, jeżeli żadne inne kwoty nie są należne”.

175 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zarzuty dotyczące braku uzasadnienia lub niewystarczającego uzasadnienia gwarantują poszanowanie norm imperatywnych i mogą zostać podniesione przez strony na każdym etapie postępowania (postanowienie z dnia 25 lipca 2000 r., RJB Mining/Komisja, T-110/98, EU:T:2000:199, pkt 46; zob. także podobnie wyrok z dnia 20 lutego 1997 r., Komisja/Daffix, C-166/95 P, EU:C:1997:73, pkt 23–25). Niniejszy zarzut jest zatem dopuszczalny.

176 Ponadto należy przypomnieć, że uzasadnienie, jakiego wymaga art. 296 TFUE, powinno być dostosowane do charakteru danego aktu i przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała kwestionowany akt, tak aby umożliwić zainteresowanym zaznajomienie się z podstawą przyjętego środka, a sądowi Unii – dokonanie jego kontroli. Nie jest wymagane, aby uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi określone w art. 296 TFUE, powinna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę (wyroki: z dnia 2 kwietnia 1998 r., Komisja/Sytraval i Brink’s France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, pkt 63; a także z dnia 8 maja 2019 r., Landeskreditbank Baden-Württemberg/EBC, C-450/17 P, EU:C:2019:372, pkt 87).

177 Wynika stąd, że uzasadnienie nie musi być wyczerpujące i jeżeli wskazuje ono okoliczności faktyczne oraz względy prawne o zasadniczym znaczeniu w kontekście danej decyzji, należy uznać je za wystarczające (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 lipca 2008 r., Bertelsmann i Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, pkt 169; a także z dnia 3 marca 2010 r., Freistaat Sachsen/Komisja, T-102/07 i T-120/07, EU:T:2010:62, pkt 180).

178 W niniejszej sprawie z opisu zaskarżonej decyzji przedstawionego w pkt 13 powyżej wynika, że SRB wyszczególniło okoliczności faktyczne i prawne o zasadniczym znaczeniu. Zaskarżona decyzja umożliwiła skarżącej zaznajomienie się z podstawą przyjętego rozstrzygnięcia w sposób pozwalający jej na obronę swoich praw z jednej strony, a sądowi Unii – dokonanie kontroli zgodności tej decyzji z prawem z drugiej strony. Jak wynika ze skargi, skarżąca była bowiem w stanie zakwestionować zasadność ustaleń zawartych w zaskarżonej decyzji, podważając w szczególności dokonaną przez SRB wykładnię art. 70 ust. 4 rozporządzenia nr 806/2014 oraz zastosowanie przez tę ostatnią art. 12 ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2015/63 do sytuacji skarżącej. Co więcej, jak wynika z przeprowadzonej powyżej analizy poszczególnych zarzutów podniesionych w skardze, Sąd był w stanie wypowiedzieć się w przedmiocie argumentacji skarżącej i dokonać kontroli zaskarżonej decyzji. Skarżąca niesłusznie twierdzi zatem, że uzasadnienie rzeczonej decyzji jest niewystarczające.

179 Nie można zarzucać SRB, że nie przedstawiło powodów, dla których „składki z 2015 r. mogą zostać zwrócone, jeżeli do zapłaty w fazie początkowej pozostają niewielkie kwoty dodatkowe, lecz nie podlegają one zwrotowi, jeżeli żadne inne kwoty nie są należne”. W swojej decyzji SRB w przejrzysty sposób wyjaśniło bowiem powody, dla których nie mogło uwzględnić żądań skarżącej, jak wynika z pkt 13 powyżej. Ponadto z przedstawionej powyżej analizy pierwszych pięciu zarzutów wynika, że wbrew temu, co utrzymuje skarżąca, SRB nigdy nie oświadczyło, że „składki za rok 2015 mogą zostać zwrócone”, lecz stwierdziło, że mogą one zostać odliczone od kwoty należnej od instytucji zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/81. Ten argument skarżącej należy zatem oddalić.

180 Zważywszy na całość powyższych rozważań, zarzut dotyczący niewystarczającego uzasadnienia zaskarżonej decyzji należy więc oddalić, w związku z czym skarga powinna zostać oddalona w całości.

W przedmiocie kosztów

181 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy – zgodnie z żądaniem SRB – obciążyć ją kosztami postępowania.

182 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu postępowania Komisja pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (dziesiąta izba w składzie powiększonym)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) ABLV Bank AS zostaje obciążony, poza własnymi kosztami, kosztami poniesionymi przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB).

3) Komisja Europejska pokrywa własne koszty.

Papasavvas Kornezov Buttigieg

Kowalik-Bańczyk Hesse

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 20 stycznia 2021 r.

Podpisy